

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ЛАБОРАТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Керівник: кандидат психологічних наук, доцент **Ольга Савіцька**

Склад лабораторії

доктор педагогічних наук, професор Ірина Кучинська,
кандидат психологічних наук, доцент Наталія Панчук,
кандидат психологічних наук, доцент Наталія Дідик,
кандидат психологічних наук Світлана Дорофей.

Напрями наукових досліджень учасників лабораторії:

- ✓ Наукові теоретичні та прикладні дослідження проблем психології та педагогіки вищої школи.
- ✓ Організація та проведення науково-практичних семінарів, конференцій з проблем психології та педагогіки вищої школи.
- ✓ Сприяння впровадженню результатів наукових досліджень та розробок в освітню практику, створення та апробація нових технологій навчання в закладах вищої освіти, підготовка підручників, навчальних та навчально-методичних посібників, методичних розробок та рекомендацій для вищої школи в галузі психолого-педагогічного забезпечення.
- ✓ Психологічне та професійне консультування учасників освітнього процесу з питань професійного та особистісного самовизначення, соціально-психологічної та професійної адаптації, нормалізації ділового спілкування та міжособистісних відносин, розвитку інтелектуальних та творчих здібностей тощо.
- ✓ Підготовка науково обґрунтованих рекомендацій та пропозицій за результатами теоретико-експериментальних досліджень, спрямованих на підвищення якості підготовки фахівців, ефективності професійної діяльності науково-педагогічних працівників.

✓ Проведення опитування студентів та науково-педагогічних працівників з психолого-педагогічних проблем організації освітнього процесу у закладі вищої освіти, професійної та навчальної діяльності.

✓ Відвідування та обговорення лекційних, практичних та семінарських занять, узагальнення передового педагогічного досвіду науково-педагогічних працівників та його популяризація.

✓ Розробка і реалізація програм професійного відбору студентів, схильних до педагогічної діяльності; планування і розробка розвивальних, корекційних програм з врахування індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти.

✓ Проведення психологічних тренінгів, лекцій просвітницького характеру; круглих столів з теоретико-методологічних та прикладних проблем організації освітнього процесу в Університеті для викладачів та здобувачів вищої освіти.

Основні досягнення

Захищені дисертації на здобуття наукового ступеня кандидати наук:

1. Куриця А.І. Відповідальність як чинник розвитку лідерських якостей студента. Науковий керівник – кандидат психологічних наук, доцент Яблонська Т.М.

2. Чайковська О.М. Психологічні особливості корекції конфліктності у молодших підлітків, схильних до девіантної поведінки. Науковий керівник – кандидат психологічних наук, професор Дуткевич Т.В..

Монографії (одноосібні та участь у колективних монографіях за весь період діяльності лабораторії):

1. Осика Г.П. Технології професійної орієнтації населення в умовах ринку праці: монографія / Колектив авторів: Н.А. Побірченко, Н.І. Литвинова, В.В. Синявський, О.Л. Мерзлякова, Г.П. Татаурова, Є.В. Єгорова, І.Б. Марченко, А.М. Шевенко, В.В. Кобченко. Київ: НАПН України, 2011. 389с.
2. Карамушка О.М., Толков О.С. Формування психологічної готовності персоналу вищої школи до діяльності в умовах соціально-економічних змін: монографія. Київ – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. 254 с.
3. Федорчук В.М. Вимоги до особистості ведучого тренінгу / В.М. Федорчук // Особистісно-професійний розвиток майбутнього педагога: монографія / за ред. проф. М.В. Савчина. Дрогобич: Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2014. 331 с.
4. Грубі Т. В. Психологічні чинники професійного вигорання працівників державної фіскальної служби України: монографія / Л. М. Карамушка, О. І. Бондарчук, Т. В. Грубі. Київ - Кам'янець- Подільський: Медобори-2006, 2015. 254 с.

5. Дуткевич Т.В. Конфліктологічна компетентність як чинник професіоналізації менеджера освіти /колективна монографія: В.О.Огнев'юк, С.О. Сисоєва, Я.С. Фруктова. Сучасні акмеологічні дослідження: теоретико-методологічні та прикладні аспекти . Київ. ун-т ім.Б.Грінченка, 2016. С.816- 836.
6. Чайковська О.М. Психологія конфліктності молодших підлітків, схильних до девіантної поведінки. Монографія. Київ. КНТ, 2018. 166 с.
7. Дуткевич Т.В. Рефлексивно-історичний підхід до психологічної структури громадянськості особистості. Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том III: Констатації та діалоги в просторі науки та освіти [колективна монографія] / [Наукова редакція: Я. Іжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Київ – Херсон: Посвіт, 2020. С.83-90.
8. Дорофей С.В. Психологічний супровід формування базових компетентностей майбутнього вчителя початкових класів. Психологічні чинники формування базових компетентностей майбутнього вчителя початкових класів Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти: колективна монографія/за ред.: Київ: Міленіум, 2020. С.45-56.
9. Столяренко О.Б. Психологічна підготовка вчителя початкових класів до роботи з різновіковою групою учнів. Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти : колективна монографія /за ред. Н.В.Бахмат, Н.В.Гудими. Київ : Міленіум, 2020. С. 122-130.
- 10.Дуткевич Т.В. Психологія конфліктності студентів педагогічних спеціальностей. Монографія / Т.В.Дуткевич. Київ: «КНТ», 2021. 240 с.
- 11.Савицька О.В. Психологічні основи використання інтерактивних технологій у формуванні soft skills майбутніх фахівців. *Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах Нової української школи*: колективна монографія / за ред. Н.В.Бахмат, Н.В.Гудими, О.В.Ковальчук, С.З.Романюк. Київ: Міленіум, 2021. С. 185-195.
<https://cutt.ly/ywBL4YAx>
- 12.Панчук Н.П. Педагогічні технології навчання у особистісному та професійному розвитку студентів у закладах вищої освіти // Педагогічне проектування в сучасній освіті: дидактичний і виховний аспект : кол. моногр. / за заг ред. Пушкарьової Т.О. Київ : ТОВ НВП «Росток А. В.Т.», 2021. С.47-68.
https://reicst.com.ua/asp/issue/view/monograph_teachers_2021
- 13.Didyk N.M. The application of game technologies in the professional training of social sphere. *Innovative approaches to ensuring the quality of education, scientific research and technological processes*. Monograph 43. Katowice, 2021. P. 559-571.

Навчально-методичні праці:

1. Панчук Н.П. Психологія вищої школи. Практикум: навчально-методичний посібник. 3-є видання. Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2012. 100с.
2. Татаурова-Осика Г.П. Теорія і практика професійного розвитку майбутніх педагогів: методичний посібник; ІПОД НАПУУ Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д.Г., 2012. 128 с. Дуткевич Т.В., Панчук Н.П. Психологія вищої школи (курс лекцій): навчальний посібник.. 3-є видання, доповнене. Кам'янець-Подільський: Друк-Сервіс, 2013. 224 с.
3. Федорчук В.М. Прийоми і техніки психологічної допомоги: теорія і практика: семінар-практикум для практичних психологів. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2014. 44 с.
4. Федорчук В.М. Тренінг особистісного зростання: навчальний посібник. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 250 с.
5. Програма та методичні рекомендації до педагогічної (асистентської) практики: навчально-методичний посібник / авт.-уклад. : Л. Б. Попова, Т. В. Дуткевич, Н. В. Бахмат ; Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Кам'янець-Подільський : Буйницький О. А., 2014. 64 с.
6. Дуткевич Т.В. Загальна психологія: теоретичний курс: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Зволейко Д.Г., 2015. 432 с.
7. Федорчук В.М. Як стати психологом для себе. Кам'янець - Подільський: Видавець ПП Зволейко Д.Г., 2015. 252 с.
8. Толков О.С. Методики діагностики психологічних особливостей інноваційних змін в освітніх організаціях: навчальний практикум для слухачів очно-дистанційної форми навчання в системі післядипломної педагогічної освіти. К.: ДВНЗ "Університет менеджменту освіти", 2015. 32 с. (в співавторстві)
9. Панчук Н.П. Основи психолого-педагогічної діагностики (Конспект лекцій): навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2016. 56 с.
10. Панчук Н.П. Становлення ціннісної сфери майбутнього педагога: навчально-методичний посібник для студентів ВНЗ. Кам'янець-Подільський, 2016. 124с.
11. Савицька О.В. Педагогічна практика: програма і методичні поради для студентів факультету іноземної філології: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Т.П.Білоусової, Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друк-Сервіс, 2016. С.94-151.
12. Дуткевич Т.В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога (Теоретичний курс) : навчальний посібник. Київ : КНТ, 2017. 265 с.

- 13.Панчук Н.П. Психологічна діагностика професійної придатності фахівця: методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2019. 130 с.
- 14.Панчук Н.П. Порівняльна психологія: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2019. 206 с.
- 15.Методичні вказівки та матеріали для самостійної роботи з вікової та педагогічної психології (для студентів денної та заочної форми навчання) / укладач Савицька О.В. Кам'янець-Подільський: ФОП Панькова А.С., 2019. 92 с
- 16.Дуткевич Т. В., Толков О. С. Техніка управлінської діяльності у закладі освіти : Навчальний посібник. Київ: КНТ 2020. 194 с.
- 17.Дуткевич Т.В., Толков О.С. Практикум з техніки управлінської діяльності у закладі освіти. Київ: КНТ, 2020. 252 с.
- 18.Панчук Н.П. Загальна, вікова і педагогічна психологія. Збірник завдань: Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2020
- 19.Панчук Н.П. Основи психокорекції особистості дитини: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM); 12 см.
- 20.Збірка робочих програм з психологічних навчальних дисциплін. Автори: Тетяна Дуткевич, Наталія Панчук, Ольга Савицька, Ольга Столяренко, Світлана Дорофєй / За ред. Т.Дуткевич. Київ: Видавництво «КНТ», 2022. 236 с.
- 21.Дуткевич Т.В. Методи інтерактивного навчання на практичних заняттях з психології. Методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський, 2022. 84 с.
- 22.Юга О.А., Дуткевич Т.В., Савицька О.В. Виробнича асистентська практика для магістрів. Навчально-методичний комплекс з практики (спеціальність: 052 Політологія): навчально-методичний посібник / О.В. Віннічук, В.Ю. Маркітантов, А.В. Найчук та ін. ; за науковою редакцією А.В. Найчука. Вид. 3-є, перероб. і доп. Кам'янець-Подільський, 2022. С. 71-113.
- 23.Панчук Н.П. Кваліфікаційна робота з практичної психології: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 48 с.
24. Дуткевич Т.В. Загальна психологія. Теоретичний курс. [текст] навч. посіб. 2-ге вид. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 388 с.

25. Саморегуляція психоемоційних станів студентів в ситуації іспиту (методичні рекомендації для студентів денної та заочної форми навчання) / укладач Савицька О.В. Київ: КНТ, 2022. 72 с.
26. Дуткевич Т. В., Панчук Н. П. Навчальна діагностична практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 65 с.
27. Дуткевич Т. В., Панчук Н. П. Виробнича психокорекційна практика: робоча програма і методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми «Практична психологія» [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 65 с.
28. Дуткевич Т.В. Психологія освіти: робоча програма і практикум : навчально-метод. посіб. Київ: КНТ, 2023. 98 с.
29. Панчук Н.П. Практикум з групової психокорекції: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою Практична психологія спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 368 с.
30. Панчук Н.П. Гендерна психологія: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою Практична психологія спеціальності 053 Психологія галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 273 с.
31. Тренінг особистісного зростання: навчальний посібник / уклад. Н.М. Дідик. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В, 2023. 122 с.

Збірники наукових праць, підготовлені лабораторією:

1. Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Психологічні науки Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006, 2012. Вип 4.212с.
2. Психолого-педагогічне забезпечення особистісного розвитку майбутнього фахівця з вищою освітою: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2013. 210 с.
3. Психолого-педагогічне забезпечення особистісного розвитку майбутнього фахівця з вищою освітою: збірник наукових праць за

матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 червня 2014 р. Кам'янець-Подільський : Медобори-2006, 2014. 200 с.

4. Вісника Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Психологічні науки. Збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2015. Вип.7. 208 с.

5. Особистісно-професійний розвиток майбутнього фахівця в освітньому просторі вишу: проблеми та перспективи: збірник матеріалів регіонального науково-практичного семінару, 25 вересня 2015 р. Кам'янець-Подільський: ПП "Медобори-2006", 2015. 84 с.

6. Психологічне забезпечення інноваційних технологій підготовки фахівців у освітньо-професійному просторі вишу: збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнського науково-практичного семінару, 19 травня 2017 р. Кам'янець-Подільський: «Медобори-2006», 2017. 68 с.

7. Психологічне забезпечення інноваційних процесів в освітньо-професійному просторі закладу вищої освіти: сучасні реалії та перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції, 6 грудня 2019 р. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2020. 148 с.

8. Практична психологія: сучасні реалії та перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, 15 квітня 2021 р. Кам'янець-Подільський: КНТ, 2021. 120 с.

9. Психологічне забезпечення інноваційних процесів в освітньо-професійному просторі закладу вищої освіти: сучасні реалії та перспективи: збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції (21 вересня 2022 року, м. Кам'янець-Подільський). Київ: КНТ, 2022. 115 с.

10. Практична психологія: сучасні реалії та перспективи: Збірник наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (28 вересня 2022 року, м. Кам'янець-Подільський). Київ: КНТ, 2022. 167 с.

Проекти:

Науково-дослідна лабораторія з проектом: «Науково-методичний супровід компетентнісної освіти у контексті розвитку цілісного освітнього простору вишу» взяла участь у конкурсі наукових проектів Міністерства освіти і науки України.

Науково-дослідна лабораторією здійснювалася науково-дослідна робота з розробки теми «Психологічне забезпечення інноваційних процесів у вищій освіті» (Реєстраційний номер 01/3U004353). Термін виконання травень 2013 р. – травень 2018 р. За результатами науково-дослідної роботи розроблено технологію психологічного супроводу інноваційної діяльності викладачів ЗВО та професійного становлення особистості студента на кожному етапі професійної підготовки у ЗВО.

Перспективи розвитку лабораторії

Продовження реалізації НДТ «Психологічне забезпечення інноваційних процесів у вищій освіті» (Державний реєстраційний номер 0120U101142)
Термін виконання лютий 2020 – грудень 2024.

Залучення студентів до виконання наукового проекту.

Положення про лабораторію за покликання:

<https://cutt.ly/Aw92PA3S>

Лабораторія створена наказом ректора про реорганізацію факультету психології у листопаді 2011 року як структурна ланка кафедри психології освіти і управління навчальним закладом. Сьогодні науково-дослідна лабораторія функціонує в структурі факультету спеціальної освіти, психології та соціальної роботи.